

KLASA: UP/I-344-03/19-11/279

URBROJ: 376-05-3-19-12

Zagreb, 31. listopada 2019.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) i članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine Jelenje i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Općine Jelenje, Dražičkih boraca 64, 51218 Dražice, OIB: 666833094, zastupane po Katji Jajaš, odvjetnici iz Rijeke, Trg 128. brigade Hrvatske vojske 4, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, donijela je

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Općine Jelenje prema evidenciji Općinskog suda u Rijeci, Zemljišnoknjižnog odjela Rijeka, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta broj 19-050 (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.
- II. Utvrđuje se da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama u vlasništvu Općine Jelenje, navedenim u Odluci o nerazvrstanim cestama na području Općine Jelenje („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 44/13) i Registru nerazvrstanih cesta i Uvjeranju Primorsko-goranske županije, Općine Jelenje, Jedinstvenog upravnog odjela Općine Jelenje, klasa: 361-03/19-01/7, urbroj: 2170/04-01-1/19-2 od 1.10.2019., koji su sastavni dio ovog rješenja, a na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu i koristi ih za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI.
- III. Utvrđuje se da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama u vlasništvu Općine Jelenje navedenim u Uvjeranju Primorsko-goranske županije, Općine Jelenje, Jedinstvenog upravnog odjela Općine Jelenje, klasa: 361-03/19-01/7 urbroj: 2170/04-01-1/19-2 od 1.10.2019., koja je sastavni dio ovog rješenja, a na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu i koristi ih za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI.

- IV. Količinu i vrstu EKI iz ovog rješenja čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.
- V. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Rijeka ili podredno Područnom uredu za katastar Rijeka, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).
- VI. Utvrđuje se da Općina Jelenje ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta iz ovog rješenja od 8. srpnja 2019., odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist Općine Jelenje ukoliko je ista nastupila nakon 8. srpnja 2019., prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Rijeka dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji.
- VII. Obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Općini Jelenje.
- VIII. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja platiti Općini Jelenje naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu godinu. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta plaća se u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- IX. Obvezuje se Općina Jelenje omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog rješenja.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 8. srpnja 2019. zahtjev Općine Jelenje (dalje: Općina) za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine te utvrđivanje visine naknade za pravo puta. Uz zahtjev je dostavljen Ugovor o osnivanju prava služnosti na javnim površinama radi korištenja i održavanja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme od 6. listopada 2016. (dalje: Ugovor o služnosti) te Izjava o otkazu Ugovora o služnosti od 5. srpnja 2019.

HAKOM je zaključkom od 18. srpnja 2019. obavijestio HT o pokrenutom postupku te mu je naloženo očitovati se da li posjeduje izgrađenu EKI na administrativnom području podnositelja zahtjeva te da li je za istu infrastrukturni operator. Nadalje, ako jest infrastrukturni operator, HT-u je naloženo dostaviti HAKOM-u kompletni geodetski elaborat za katastar vodova, za cjelokupnu EKI, za trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela na administrativnom području podnositelja zahtjeva, popunjenu Tablicu 1 (obrazac u elektroničkom obliku) iz Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta. HT-u je naloženo dostaviti

uporabne dozvole ili ovjerene izjave ovlaštenog predstavnika da se koristi istom bez sudskog spora s vlasnikom nekretnine ili upraviteljem dobra na kojoj je izgrađena EKI, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezine uporabe.

Dana 14. kolovoza 2019. HT je dostavio očitovanje da je infrastrukturni operator za postavljenu elektroničku komunikacijsku mrežu, elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na cijelom administrativnom području Općine te da se istom koristi, a 26. kolovoza 2019. dostavio je Elaborat za pravo puta broj 19-050: geodetski elaborat katastra vodova za cjelokupnu EKI, za trasu kabela kanalizacione, trase kabela u zemlji bez kabela kanalizacione i trase nadzemnih kabela na administrativnom području Općine, popunjenu Tablicu 1 (obrazac u elektroničkom obliku) iz Pravilnika te ostalu traženu dokumentaciju.

Općina je 17. srpnja 2019. dostavila dokaz o uručenju Izjave o otkazu ugovora o služnosti HT-u s danom 8. srpnja 2019., a 10. listopada 2019. je dostavila Odluku o nerazvrstanim cestama na području Općine Jelenje („Službeni novine Primorsko-goranske županije“ broj 44/13) i Registar nerazvrstanih cesta i Uvjerenje Primorsko-goranske županije, Općine Jelenje, Jedinstvenog upravnog odjela Općine Jelenje, klasa: 361-03/19-01/7 urbroj: 2170/04-01-1/19-2 od 1.10.2019. s popisom katastarskih čestica na kojima se nalaze nerazvrstane ceste u vlasništvu Općine te Uvjerenje Primorsko-goranske županije, Općine Jelenje, Jedinstvenog upravnog odjela Općine Jelenje, klasa: 361-03/19-01/7 urbroj: 2170/04-01-1/19-2 od 1.10.2019. s popisom katastarskih čestica koje su se na dan 24.7.1991. nalazile unutar građevinskog područja Općine.

HAKOM je temeljem prikupljenih podataka i javno dostupnih evidencija, utvrdio kako slijedi.

Općina traži provođenje postupka iz članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) u odnosu na nekretnine koje su u njezinom vlasništvu. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi je li HT na administrativnom području Općine infrastrukturni operator, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obavezan plaćati Općini kao vlasniku nekretnina na kojima se nalazi EKI te datum od kojeg teče obaveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području Općine

Temeljem članka 28. ZEK-a smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

-da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,

– da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na administrativnom području Općine proizlazi iz izjave HT-a broj 701/2019 od 27.7.2019. o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnikom nekretnina na administrativnom području Općine, kao i izvoda iz poslovnih knjiga od 21.8.2019. da se predmetna EKI nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala.

Navedene dokumente Općina nije osporila. Dakle, nesporno je utvrđeno da HT ima pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasnicima nekretnina.

Općina je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazila volju da joj se rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u njezinu vlasništvu.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na administrativnom području Općine pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine nije sporna među strankama te ista proizlazi iz Elaborata koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cjelokupnu EKI (za trase kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na cijelom administrativnom području Općine, pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine, kao i vrsta i količina EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Vlasništvo Općine na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

Obveza je infrastrukturnog operatora za kojeg se pretpostavlja da ima EKI koju je ranije izgradio i koju koristi u smislu članka 28. ZEK-a, dostaviti podatke o istoj, a podatke o vlasništvu nekretnina na kojima se nalazi EKI, moguće je utvrđivati tek nakon što su poznati točni podaci o vrsti i količini EKI i njenom prostornom položaju na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, sukladno članku 5. stavku 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN 152/11, 151/14, 95/17, dalje: Pravilnik). Naime, bez podataka od strane infrastrukturnog operatora o izgrađenoj EKI na određenom području, s detaljnim podacima o vrsti, količini i prostornom položaju EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, Općini je nemoguće ostvarivati pravo na naknadu za pravo puta u ovom postupku, obzirom da ne postoji javno dostupna evidencija o EKI, niti je ista dostupna na drugi način.

Stoga je u ovom postupku bilo potrebno najprije utvrditi podatke o vrsti, količini i prostornom položaju EKI HT-a, a tek potom vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama na kojima se nalazi navedena infrastruktura. Podatci o vlasništvu nekretnina Općine javno su dostupni uvidom u evidenciju o nekretninama i vlasništvu koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Rijeka na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave - na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, <https://oss.uredjenazemlja.hr.>, uzimajući u obzir podatke o EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, kako je navedeno u Elaboratu.

Nadalje, imajući u vidu činjenicu da su u razdoblju od otkaza ugovora o služnosti, od kojeg trenutka teče pravo na naknadu za pravo puta vlasniku nekretnine do dana donošenja rješenja, moguće promjene zemljišno knjižnog stanja (podataka o nekretnini i o vlasništvu), HAKOM je smatrao opravdanim podatke o nekretnini i vlasništvu vezati uz javno dostupnu evidenciju Zemljišnoknjižnog odjela Rijeka na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave, na dan donošenja ovog rješenja, ne navodeći u izreci zasebno podatke o katastarskim česticama. Time se izbjegava mogućnost pogrešaka, a izrada konačnog obračuna prepušta se infrastrukturnom operatoru temeljem točno određenih i nespornih parametara o vrsti, količini i prostornom položaju njegove EKI koji se povezuju s točno određenim i nespornim podacima o vlasništvu Općine na predmetnim nekretninama, prema javnoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Rijeka. Stoga je HAKOM odredio da se pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta uzima vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu i zemljišnoknjižnom stanju vlasništva nekretnina u korist Općine na dan donošenja ovog rješenja.

Pravo na naknadu za pravo puta Općina ima u onim suvlasničkim udjelima koji su navedeni u evidenciji zemljišne knjige Rijeka, a ako udjeli nisu određeni uzima se da su jednaki, temeljem članka 36. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14).

U odnosu na nerazvrstane ceste, Općina je dostavila Odluku o nerazvrstanim cestama na području Općine Jelenje („Službeni novine Primorsko-goranske županije“ broj 44/13) i Registar nerazvrstanih cesta i Uvjerenje Primorsko-goranske županije, Općine Jelenje, Jedinstvenog upravnog odjela Općine Jelenje, klasa: 361-03/19-01/7 urbroj: 2170/04-01-1/19-2 od 1.10.2019. s popisom katastarskih čestica na kojima se nalaze nerazvrstane ceste u vlasništvu Općine. Iz navedenih dokumenata, koje HT nije osporio, utvrđene su katastarske čestice koje su nerazvrstane ceste na području Općine, a koje su *ex lege* u vlasništvu Općine bez obzira na trenutne zemljišnoknjižne upise. Naime, HAKOM je uzeo u obzir stav VUS-a RH naveden u presudi UsII-75/18 da zemljišnoknjižno stanje nije jedino relevantno u postupku dokazivanja prava vlasništva na nekretninama, osobito u slučaju nerazvrstanih cesta koje su Zakonom o cestama *ex lege* postale vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze. Imajući na umu članke 131., 132. i 133. Zakona o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, dalje: ZC) prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti, na te nekretnine se primjenjuje vlasničkopravni režim uspostavljen ZC. Dakle, kako se u konkretnom slučaju radi o neupisanom pravu vlasništva Općine na tako stečenim nekretninama u zemljišne knjige, zemljišnoknjižno stanje nije relevantno za utvrđenje vlasnika te vrste nekretnine. Međutim, na nerazvrstanoj cesti na kojoj je pravo vlasništva stečeno *ex lege*, bilo je potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine, a što je potvrđeno spomenutom ispravom. Pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta, uzima se u obzir i vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu, koji se nalazi na katastarskim česticama koje predstavljaju nerazvrstane ceste na području Općine.

Općina je također dostavila Uvjerenje Primorsko-goranske županije, Općine Jelenje, Jedinstvenog upravnog odjela Općine Jelenje, klasa: 361-03/19-01/7 urbroj: 2170/04-01-1/19-2 od 1.10.2019. kojom dokazuje da su se katastarske čestice navedene u potvrdi na dan 24.7.1991. nalazile unutar građevinskog područja Općine. Temeljem članka 3. stavka 1. tadašnjeg Zakona o poljoprivrednom zemljištu (NN 34/91) i članka 87. tadašnjeg Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi (NN 90/92) Općina je bila dužna u roku 6 mjeseci od konstituiranja predstavničkih tijela odnosno najkasnije do 31. ožujka 1994. preuzeti vlasništvo nekretnina koje su se na dan 24. srpnja 1991. (dan stupanja na snagu Zakona o poljoprivrednom zemljištu) nalazile unutar granica građevinskog područja Općine.

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Zahtjev Općine podnesen je 8. srpnja 2019. te je HAKOM u ovom postupku zaključio da je zahtjev uredan i u skladu sa člankom 28. stavkom 6. ZEK-a i člankom 5. stavkom 1. i 2. Pravilnika. Kako je sve do 8. srpnja 2019. među strankama bio na snazi Ugovor o služnosti, HAKOM je utvrdio da pravo na naknadu za pravo pute teče od dana kada Ugovor više ne obvezuje ugovorne strane, sukladno praksi Visokog upravnog suda Republike Hrvatske UsII-351/17.

U odnosu na utvrđivanje datuma prestanka Ugovora, iz dokumentacije je vidljivo da je Općina otkazala Ugovor o služnosti Izjavom o otkazu od 5. srpnja 2019., s time da se ne smatra vezanim Ugovorom danom uručenja iste HT-u. Iz dostavnice je vidljivo da je HT zaprimio Izjavu 8. srpnja 2019.

Uvidom u članak 4. Ugovora, vidljivo je da je Ugovor o služnosti sklopljen na neodređeno vrijeme. Stoga je HAKOM temeljem čl. 212. st. 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18) utvrdio da je ugovor među strankama otkazan te od 8. srpnja 2019. ne obvezuje ugovorne strane, od kada je HT obavezan plaćati Općini naknadu za pravo puta. Za nekretnine za koje iz službene evidencije koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Rijeka proizlazi da je Općina na njima uknjižila pravo vlasništva nakon navedenog datuma, a do dana donošenja ovog rješenja, naknada teče od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na predmetnoj nekretnini u korist Općine, a prema podacima koji su javno dostupni uvidom u povijesne zemljišnoknjižne izvratke Zemljišnoknjižnog odjela Rijeka.

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta utvrđena je imajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu te vrsti i površini zemljišta koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje EKI, a prema službenoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Rijeka ili podredno Područnog ureda za katastar Rijeka, primjenjujući iznose naknada prema vrsti nekretnine i način obračuna, kako je navedeno u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika.

Godišnja naknada prema vrsti nekretnine definirana je člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, a prema vrsti zemljišta. Ukupni iznos naknade plaća se u roku određenom točkom VIII. rješenja. Sukladno točki VII. ovog rješenja HT mora dostaviti detaljan obračun s podacima koji su primijenjeni, a prilikom obračuna potrebno je koristiti Tablicu 1, Dodatak 2 Pravilnika.

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 28. stavaka 4. i 6. ZEK-a i članka 96. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ

mr. sc. Miran Gosta

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10000 Zagreb - poštom s povratnicom
2. Odvjetnički ured Katja Jajaš, Trg 128. brigade Hrvatske vojske 4, 51000 Rijeka - poštom s povratnicom
3. U spis